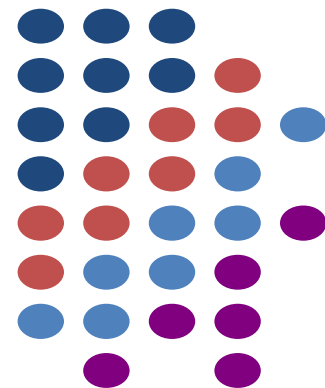

Bài 1: Tổng quan về thực thi chính sách

Thực thi Chính sách
Nguyễn Xuân Thành
Học kỳ Hè, 2023

Môn học thực thi chính sách

Mục tiêu:

- Hiểu và đánh giá môi trường thực thi chính sách về mặt chính trị, thể chế, kinh tế và xã hội
- Diễn giải chính sách và đánh giá mức độ cứng nhắc/linh hoạt của tổ chức nhà nước có nhiệm vụ thực thi chính sách trong bối cảnh Việt Nam
- Quản lý hiệu quả thực thi chính sách.

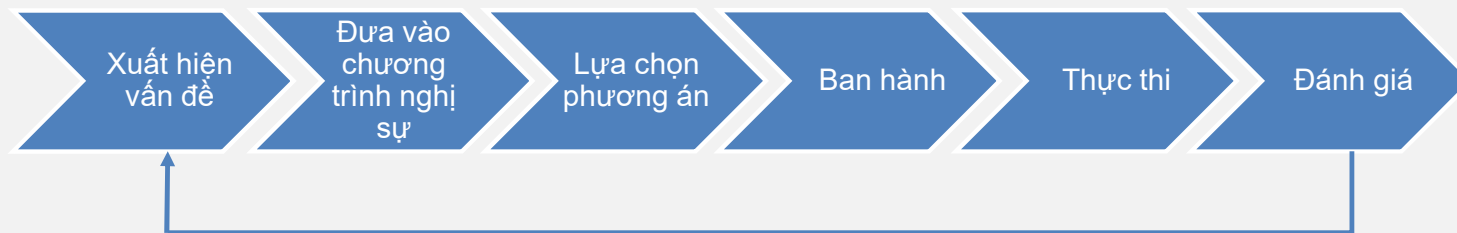

Lý thuyết và khung phân tích:

- Công cụ chính sách và khả năng thực thi
- Giá trị công
- Hệ thống và tổ chức thực thi
- Mô hình thực thi chính sách từ trên xuống và từ dưới lên

Quá trình Chính sách Công

Public Policy Process

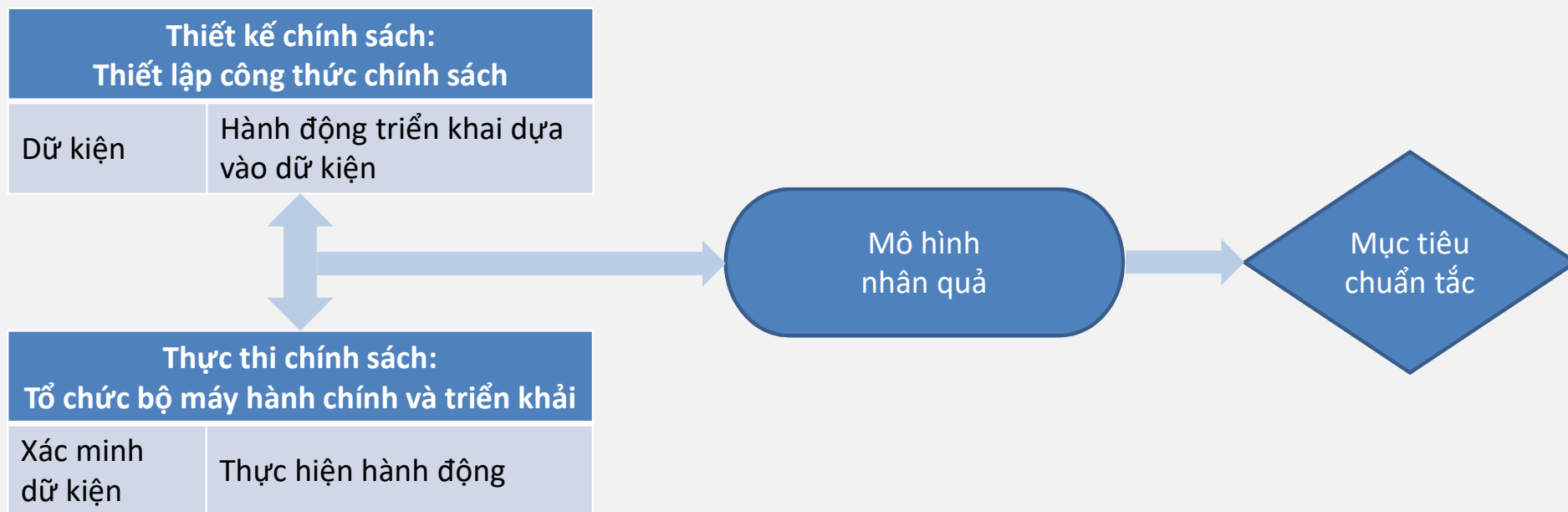

Thực thi

- Chính sách công sau khi ban hành cần phải được “thực thi”.
 - Điều gì xảy ra từ khi chính sách được ban hành đến khi nó tạo ra tác động lên xã hội và/hay nền kinh tế.
- Chính sách công được thực thi thông qua bộ máy nhà nước.
 - Có chính sách công nào mà sau khi ban hành được “tự động” triển khai mà không cần sự tham gia của bộ máy nhà nước?

Thiết kế chính sách và thực thi chính sách

Thực thi chính sách: trên xuống và dưới lên

Biến số	Quan điểm từ trên xuống	Quan điểm từ dưới lên
Người ra quyết định	Người làm chính sách	Cán bộ cơ sở
Khởi điểm	Văn bản ban hành	Vấn đề trực trặc
Cơ chế	Chính thức	Chính thức và phi chính thức
Quá trình	Thuần túy hành chính	Kết nối, bao gồm cả hành chính
Quyền hạn	Tập trung	Phi tập trung
Kết quả	Mang tính chuẩn đoán	Mang tính mô tả
Quyền tự định	Cán bộ cấp trên	Cán bộ cấp dưới

Thực thi chính sách thích ứng

- Thực thi trong môi trường ổn định, dễ dự đoán:
 - Lên kế hoạch
 - Triển khai theo kế hoạch
- Thực thi trong môi trường bất ổn, khó dự đoán:
 - Thực thi thích ứng
 - Vừa thực thi, vừa học hỏi
 - Rút kinh nghiệm từ thực tiễn triển khai để điều chỉnh

Thực thi chính sách với nguyên tắc nhà nước pháp quyền

- **Nhà nước pháp quyền**

- Làm và thực thi chính sách trong khuôn khổ nhà nước pháp quyền
- Người làm chính sách, người thực thi chính sách và người bị điều chỉnh bởi chính sách đều thượng tôn pháp luật

- **Bộ máy hành chính**

- Bộ máy hành chính đứng ra thực thi chính sách cần được xác định rõ ngay khi thiết kế chính sách
- Tổ chức thực thi phải được trao quyền, nguồn lực và có trách nhiệm giải trình
- Năng lực của tổ chức thực thi là một trong những yếu tố quyết định
- Cân đối giữa bộ máy quan liêu (triển khai đúng chính sách từ trên xuống); tính chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong thực thi (từ dưới lên); và vừa thực thi và điều chỉnh chính sách (thực thi thích ứng).

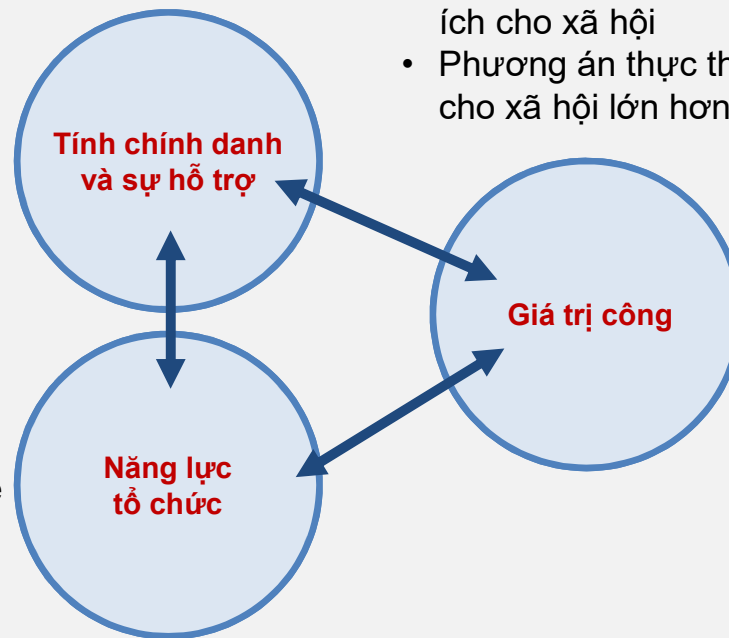
Ma trận Thiết kế và Thực thi Chính sách

		Thực thi chính sách	
		Tốt	Kém
Thiết kế chính sách	Tốt	Ví dụ: ???	Ví dụ: ???
	Kém		

Thực thi mang tính chiến lược (Mark Moore, 1995)

- Việc thực thi, quyền hạn và nguồn lực sử dụng để thực thi có *đúng* hay không?
- Liệu có đủ sự ủng hộ của hệ thống chính trị và các lực lượng trong xã hội cho việc triển khai/thực thi?

- Bộ máy có đủ năng lực (con người, tái chính, vật chất) để thực thi hay không?

- Việc thực thi có tạo ra kết quả làm gia tăng lợi ích cho xã hội
- Phương án thực thi lựa chọn có mang lại lợi ích cho xã hội lớn hơn so với các phương án khác?

Richard E. Matland (1995): Mô hình 'Ambiguity & Conflict'

		Mức độ xung đột lợi ích	
		Xung đột cao	Xung đột thấp
Mức độ rõ ràng về mục tiêu và công cụ	Không rõ ràng	Thực thi một cách hình thức	Thực thi thí điểm
	Rõ ràng	Thực thi với sự hậu thuẫn của hệ thống chính trị	Thực thi thuần túy bằng bộ máy hành chính